MOWY
y
Konstytucye różne

Podczas Seymu Ordynaryinego pod Konfederacyą w Warszawie agituiącego się

In Publicum

Roku 1776.

WYDANE.

AKT

KONFEDERACYI GENERALNEY

OBOYGA NARODOW.

MY Rady Duchowne i Swieckie, w obecności Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pana Naszego Miłościwego z Naywyższą approbacyą i przewodniczym podpisem Nayłaskawszey Ręki Jego zgromadzeni Senatorowie, Ministrowie, Posłowie i Konsyliarze Rady przy Boku Jego Królewskiey Mości Nieustaiącey, gdy ziechawszy się za Uniwersałami Królewskiemi na Seym Ordynaryiny do Warszawy, odbieramy z wielu bardzo mieysc, Królestwa Polskiego i Wielkiego Xięstwa Litewskiego smutne, a przenikaiące serca patryotyczne, wiadomości o Seymikach rozroźnionych i dwoistych na tychże obranych Posłach, innych tumultuarnie i gwałtownie obranych, innych nakoniec, na których przeciwko wyraźnemu Prawu Tysiąc Siedemset Sześćdziesiątego Czwartego wymuszono od Osób do funkcyi Poselskiey wybranych przysięgi na Instrukcye im włożone, przewiduiąc iawnie iak okropne, a może dla całey Oyczyzny fatalne, wyniknąć mogą skutki; a oraz maiąc za cel iedyny utrzymanie wolności i sławy Narodowey; ziednoczyliśmy na dniu dzisieyszym umysły Nasze we trzech stanach zgromadzone, i przed terminem ieszcze Seymowi naznaczonym, węzłem Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów spoić się nie rozerwanie determinowaliśmy, i iakie w tym dziele są zamiary Nasze przed Bogiem i całym Swiatem iak nayuroczyściey oświadczamy; to iest: konfederuiemy się nayprzód przy Wierze Swiętey Katolickiey Rzymskiey.

Secundo

Secundo. Przy Osobie i Dostoieństwie Tronu Nayiaśnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA Króla Polskiego, Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, łaskawie Nam panuiącego.

Tertio. Przy Prawach, Swobodach, i Wolnościach Oboyga Narodów, tylu Prawami i Paktami Konwentami Naszemi ubespieczonych.

Quarto. Przy Rządzie wolnym Republikantskim i niedependuiącym na Seymach do Prawodawstwa, a między Seymami do Exekucyi Praw i Dekretów zmierzaiącym.

Quinto. Przy utrzymaniu nienaruszonym Traktatów i Sojuszow z Potencyami wszystkiemi Rzeczypospolitey sprzyiaiącemi.

Sexto. Przy potrzebney między różnemi Magistraturami Rzeczypospolitey Harmonii, i zupełnym od niższych dla wyższey Magistratury uszanowaniu i posłuszeństwie.

Septimo. Przy wynalezieniu sposobów nayzdatnieyszych do ulgi w ciężarze Podatków z umiarkowaniem wszelkiey niepotrzebney lub zbyteczney expensy.

Octavo. Przy ubespieczeniu sprawiedliwości Swiętey dla wszystkich Mieszkańców całego Królestwa.

Nono. Przy naygorliwszym starunku o spokoyność powszechną, i uszczęśliwienie Kraiowe.

Idąc zaś torem wszelkich Seymowych Obrad i dawnieyszych Konfederacyi do Laski Marszałkowskiey w Prowincyach Koronnych Urodzonego Andrzeia Mokronowskiego Generała Leutnanta Woyska Koronnego, Posła Woiewództwa Mazowieckiego Ziemi Warszawskiey, a w Wielkim Xięstwie Litewskim Urodzonego Andrzeia Ogińskiego Sekretarza Wielkiego, Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Posła Woiewództwa Trockiego obraliśmy iednostaynemi głosami, i zaraz do wykonania Przysięgi przed Nami Królem w następuiącą Rothę obowiązaliśmy.

„ Ja N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Tróycy
„ Swiętey iedynemu, iż wierny będę Tobie STANISŁA-
„ WOWI AUGUSTOWI Królowi Panu Memu Miło-
„ściwemu, i Konfederacyi Generalney Obóyga Narodów,
„ i że w sprawowaniu funkcyi Marszałka teyże Konfede-
„ racyi w Prowincyach (Koronnych) Wielkiego Xięstwa
„ Litewskiego) czynić będę dokładnie to wszystko co kolwiek
„ obowiązki oneyże zawieraią, że w moich radach, Sądach,
„ i zdaniach Prawo pisane, sprawiedliwość i naywiększe do-
„ bro Oyczyzny będą moim prawidłem, którego dla proźby
„ lub pogróżki, ani dla datku, ani dla obietnic iakichkolwiek
„ przez przyiaźń, nieprzyiaźń lub iaką inną korrupcyą, albo
„ względy osobiste nigdy nieodstąpię, że dependencyi w zda-
„ niach moich i sentencyach od nikogo mieć nie będę, że se-
„ kretu nienaruszenie dotrzymam, który mi od Nayiaśniey-
„ szego Pana, lub Stanów skonfederowanych włożony będzie:
„ że żadney ze Skarbu Rzeczypospolitey pensyi dla siebie,
„ lub inney nadgrody w pieniądzach żądać niebędę, że *sancita*
„ żadne, ani assygnacye pieniężne bez podpisu Jego Króle-
„ wskiey Mości i zdania *in pluralitate* Izby Konsyliarskiey Konfede-
„ racyi *sub nullitate* onych nie wydam, i że wierność w racho-
„ waniu kresek, i ogłoszeniu *pluralitatis* tak w Izbie Konsyliar-
„ skiey, iako na Seymie i na Sądach Seymowych zachowam,
„ Tak mi Boże dopomoż.

Lubo

Lubo zaś całe Prawodawſtwo i Naywyżſzą władzę Rzeczypoſpolitey, przy Skonfederowanych na Seymie bliſko naſtępuiącym, trzech Stanach Seymuiących, iedynie mieć chcemy; iednak dla wydania wſzelkich potrzebnych Ordynanſów, Dyſpozycyi i rezolucyi przed zaczęciem Seymu do Miniſtrów Cudzoziemſkich, do Wóyſk Obóyga Narodów, i do wſzyſtkich Magiſtratur i Juryzdykcyi, iako też podobnych czynności podczas trwaiącego iuż Seymu, Radę Konfederacyi złożoną ze trzech Senatorów, iednego z każdey Prowincyi, dwoch Miniſtrów, i dziewięciu Posłów Ziemſkich także po trzech z Prowincyi każdey naznaczamy. Na którey My Król ſam, gdy zechcemy, przytomni będziemy. *Sancita* zaś wſzelkie, rezolucye i aſygnacye iey *pluralitate votorum*, dwa razy głośnemi, a gdy kto żądać będzie trzeci raz ſekretnemi, od Nas Króla i Dwóch Marſzałków, lub w nieprzytomności iednego z nich, czyli obydwoch od pierwſzego, czyli od pierwſzych *in Ordine*, podpiſane będą.

Niewzruſzaiąc zaś w niczym, ani wſtrzymuiąc biegu zwyczaynego wſzyſtkich Magiſtratur, i Juryzdykcyi wyżſzych i niżſzych Rzeczypoſpolitey które aby ſię nieprzerwanie kontynuowały, mieć chcemy; innych niewidziemy potrzeby uſtanawiać Sądów Konfederacyi, teraźnieyſzey Obóyga Narodów, iak Sądy Seymowe Prawem oſtatnim 1775. ułożone, do których w przytomności UU. Marſzałków Konfederacyi, lub iednego z nich, Oſoby ze ſtanu Rycerſkiego, podług teyże uſtawy, zaraz na początku Seymu bliſko naſtępuiącego, obrać, i tymże Sądom zupełną Ordynacyą przepiſać oświadczamy.

Do takowego więc Swiątobliwego i dla Rzeczypoſpolitey pożądanego dzieła, wſzyſtkich Przewielebnych i WW. Senatorów, i Miniſtrów, tudzież UU. Posłów Ziemſkich Obóyga Narodów, iuż w Warſzawie przytomnych, lub ieſzcze przybyć maiących zachęcamy, i miłością ku Oyczyznie, oraz wiernym przywiązaniem do Nas Króla obowiązuiemy.

Regestr
Konstytucyi y Mowow w tey Xiążce Znayduiących się Roku 1776. Wydanych

	Folio
Akt Konfederacyi Generalney oboyga Narodów	1.
Mowa JW. Mokronoskiego G. W. Koron. Marszałka Konfederacyi przy zagaieniu Seymu miana	2.
Mowa JW. Oginskiego S. W. X. Litt. Marszałka Konfederacyi W. X. Litt.	3
Nota od Departamentu Interessow Cudzoziemskich, do JW. Graffa de Stachelberg Posta Rossyiskiego	4.
Respons na Tęż Notę	5.
Mowa JW. Rzewuskiego Hetmana Pol. Kor.	6.
JW. Lipskiego Kasztel. Łęczyc.	7.
Mowa Krola Jmci	8.

REGESTR.

ordynacya

REGESTR

REGESTR

Głos

REGESTR

Termin zwrotu lub zgłoszenie prolongaty.

2-166.